

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií). Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania. Žiaci

- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- spoznajú a slovné pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami výtvarnej výchovy pre 2. stupeň – 5. ročník str. 2. – 35.

Disponibilnú hodinu v 5.ročníku využijeme na rozvíjanie manuálnych zručností, duševných spôsobilostí, vedomostí a postojov prostredníctvom autentických skúseností získaných z výtvarných činností s využitím regionálnych prvkov.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní výtvarnej výchovy využívame najmä reproduktívne metódy, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, metódy rozvíjania tvorivosti, metódy produktívne, heuristické metódy, výskumné metódy, analytické metódy, syntetické metódy, metódy slovné (metódy hovoreného slova, monológ, dialóg), metódy názorné (používanie ilustrácií, náčrtov, demonštrácia, modelovanie), praktické metódy (maľovanie, kreslenie, modelovanie, a iné...) Didaktické formy vyučovania výtvarnej výchovy sú najmä vyučovacia hodina v triede, vychádzka, exkurzia, vyučovacia hodina v počítačovej učebni. Najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia pracovať v kolektíve. Ale aj samostatnú prácu, pri ktorej sa žiaci spoliehajú len na svoje zručnosti a schopnosti, tvorivosť. V niektorých prípadoch (vytváranie projektov, zhotovovanie jedného produktu) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

Učebné zdroje

Učebnica VV pre 5.ročník ZŠ /akad. mal. L. Čarný, 2009

Učebnica VV pre 6.ročník ZŠ /akad. mal. L. Čarný, 2009

Odborná a metodická literatúra, publikácie o výtvarnom umení, film, divadlo, tlač, reklama, výstavy, www.zborovna, edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy, prezentácie v PowerPointe, internet, aktívna výtvarná činnosť.

Hodnotenie predmetu

Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami v zmysle MP č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosti a originality myslenia a výtvarného vyjadrovania sa.

Témy

1. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
2. Možnosti zobrazovania videného sveta
3. Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Škola v galérii
6. Podnety architektúry
7. Podnety fotografie
8. Podnety videa a filmu
9. Elektronické médiá
10. Podnety dizajnu
11. Tradície a podnety remesiel
12. Synestetické podnety
13. Podnety poznávania sveta

Prierezové témy zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov.

Učebné zdroje

Učebnica VV pre 5.ročník ZŠ /akad. mal. L. Čarný, 2009

Učebnica VV pre 6.ročník ZŠ /akad. mal. L. Čarný, 2009

Odborná a metodická literatúra, publikácie o výtvarnom umení, film, divadlo, tlač, reklama, výstavy, www.zborovna, edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy, prezentácie v PowerPointe, internet, aktívna výtvarná činnosť.

Hodnotenie predmetu

Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami v zmysle MP č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosti a originality myslenia a výtvarného vyjadrovania sa.